

1. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ל עמוד ב

טעה ולא הזכיר של ראש חודש בערבית - אין מחזירין אותו מפני שיכול לאומרה באומרה במנחה! - אמר ליה: לאו איתמר עלה, אמר רבי יוחנן, - בצבור שנו.

2. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימן קכו סעיף ג

כל מקום שהיחיד חוזר ומתפלל, ש"צ חוזר ומתפלל, אם טעה כמותו כשמתפלל בקול רם, חוץ משחרית של ר"ח, שאם שכח ש"צ ולא הזכיר יעלה ויבא עד שהשלים תפלתו, אין מחזירין אותו, מפני טורח הצבור, שהרי תפלת המוספין לפניו שהוא מזכיר בה ר"ח; אבל אם נזכר קודם שהשלים תפלתו, חוזר לרצה ואין בזה טורח צבור. הגה: י"א דאם טעה בשחרית של שבת וי"ט, דינו כמו בר"ח, והכי נהגו

3. לבוש אורח חיים סימן קכו (מ"ב פסק כרמ"א)

ודווקא בראש חודש שהוא יום עשיית מלאכה ויש בזה ביטול מלאכה לעם אם היה חוזר אחר שהשלים התפלה, הקילו מפני טורח ציבור לסמוך על תפילת מוסף שלפניו כדי שלא יתבטלו ממלאכתו, אבל בשבת וי"ט שאין בהם עשיית מלאכה, אם שכח מלהזכיר של שבת וי"ט בשחרית לא רצו להקל ומחזירין אפילו אחר שהשלים התפלה. מיהו אם חל ראש חודש בשבת ושכח הש"ץ יעלה ויבא בשחרית, דינו כבחול ואין מחזירין אותו דלא פלוג. ויש אומרים דאפילו בשבת וי"ט ושכח להזכיר כלל של שבת וי"ט הוא דינם כמו בראש חודש שסומכין על תפלת מוסף שלפניו.

4. שולחן ערוך אורח חיים הלכות בציעת הפת, סעודה, וברכת המזון סימן קכח סעיף ז (ע"פ ברכות מט עמוד א-ב)

אם טעה ולא הזכיר בה של ר"ח, בין ביום בין בלילה, אומר: ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון, ואינו חותם בה, והוא שנוכר קודם שהתחיל הטוב והמטיב

5. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כד עמוד א

איבעיא להו: מהו להזכיר ראש חודש בברכת המזון? אם תימצי לומר בחנוכה דרבנן לא צריך, ראש חודש דאורייתא - צריך, או דילמא: כיון דלא אסור בעשיית מלאכה - לא מזכירין? רב אמר: מזכיר, רבי חנינא אמר: אינו מזכיר. אמר רב זריקא: נקוט דרב בידך, דקאי רבי אושעיא כוותיה. דתני רבי אושעיא: ימים שיש בהן קרבן מוסף, כגון ראש חודש וחולו של מועד - ערבית ושחרית ומנחה מתפלל שמונה עשרה, ואומר מעין המאורע בעבודה, ואם לא אמר - מחזירין אותו, ואין בהן קדושה על הכוס, ויש בהן הזכרה בברכת המזון.

6. תלמוד בבלי מסכת ערכין דף י עמוד א - ב

מאי שנא בחג דאמר' כל יומא, ומאי שנא בפסח דלא אמרינן כל יומא? דחג חלוקין בקרבנותיהן, דפסח אין חלוקין בקרבנותיהן. שבת דחלוקה בקרבנותיה לימא! לא איקרי מועד. ראש חודש דאיקרי מועד לימא! לא איקדיש בעשיית מלאכה, דכתיב: השיר יהיה לכם כליל התקדש חג, לילה המקודש לחג טעון שירה, ושארין מקודש לחג אין טעון שירה.

7. רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ג הלכה ז

אבל בראשי חדשים קריאת ההלל מנהג ואינה מצוה, ומנהג זה בצבור לפיכך קוראין בדילוג, ואין מברכין עליו שאין מברכין על המנהג ויחיד לא יקרא כלל, ואם התחיל לומר ויקרא בדילוג כדרך שקוראין הצבור, וכן בשאר ימי הפסח קוראין בדילוג כראשי חדשים.

8. רמב"ם הלכות ברכות פרק יא הלכה טז

כל דבר שהוא מנהג אף על פי שמנהג נביאים הוא כגון נטילת ערבה בשביעי של חג ואין צריך לומר מנהג חכמים כגון קריאת הלל בראשי חדשים ובחולו של מועד של פסח אין מברכין עליו... כתב הראב"ד ז"ל נ"ל שלא אמרו אלא על חולו של פסח בלבד אבל על של ר"ח בברכה תקנוהו כדי לפרסמו שהוא ר"ח, ואנו מנהגנו לברך בכולן ואין לנו ללמוד מערבה לפי שאין בה לא שבח ולא הודאה בנטילתה ומה צורך בברכה אבל קריאת ההלל בימים המקודשים וקרבן מוסף בהם אם תקנו בהן ההלל משום היכר לקדושתן יפה עשו וצריך ברכה עכ"ל+.

9. תוספות מסכת ברכות דף יד עמוד א

לאו דוקא יחיד אלא אפילו צבור קורא יחיד כיון שאין כל ישראל ביחד כמו שהיו בשחיתת פסחים ביי"ד בניסן ולא דוקא גומר דודאי קיי"ל דימים שאין יחיד גומר את ההלל אין חובה לאמרו כלל אפילו בדילוג... אומר ר"ת דאינו ראה דאטלטול ודאי לא מברכין אבל על מצוה פשיטא דמברכין דהא חזינן כל יום טוב שני אינו אלא מנהגא ומברכין והכא נמי משמע דמברכין דאי לא מברכין מאי הפסקה שייך בה

10. כסף משנה הלכות ברכות פרק יא הלכה טז

והרמב"ן חילק ביניהם ואמר דבחולו של פסח כיון דאיקרו מועד מחייבין למיקרי הלל בדילוג ולברך

11. גרי"ד

קדושה: איסור מלאכה (אמור), קרבן מוסף (פנחס), חובות הרגל (ראה), מצוות החג: חול המועד - יש שלש אור ארבע, ר"ח יש רק אחד

12. השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שורש א

והנראה מדבריהם שהוא מן התורה כמו שפירשתי ויהיה הלי"מ או שהוא בכלל השמחה שנצטוונו בה כמו שכתוב וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם כי עיקר השירה בפה וכלי לבסומי קלא הוא ונצטוונו בשמחת השיר על הקרבן ושלא בשעת הקרבן בכלל השמחה אלא שמיעטו ראשי חדשים בגבולין מפני שאינו מקודש לחג ואינו טעון שירה.

13. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נד עמוד ב

מיתבי: ראש חדש שחל להיות בשבת - שיר של ראש חדש דוחה שיר של שבת. ואי איתא - לימא דשבת ולימא דראש חדש! - אמר רב ספרא: מאי דוחה - דוחה לקדם. - ואמאי? תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם! - אמר רבי יוחנן: לידע שהוקבע ראש חדש בזמנו. -

14. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ל עמוד ב

אמר רב ענן אמר רב: טעה ולא הזכיר של ראש חדש ערבית - אין מחזירין אותו, לפי שאין בית דין מקדשין את החדש אלא ביום. אמר אמימר: מסתברא מילתא דרב בחדש מלא, אבל בחדש חסר - מחזירין אותו. אמר ליה רב אשי לאמימר: מכדי רב טעמא קאמר, מה לי חסר ומה לי מלא! אלא, לא שנא.

15. תוספות מסכת ברכות דף ל עמוד ב

וי"מ דוקא בלילה ראשונה אין מחזירין אותו לפי שאין מקדשין החדש בלילה אבל בלילה שניה מחזירין אותו שכבר מקודש מיום שלפניו ולא נראה לחלק.